

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/149/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316211821
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8316211821.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Mariány Muránskej a JUDr. Martina Barana, v právnej veci žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtňa 48, Bratislava, proti žalovanému I. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX/XX, Y., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 21Csp 173/2016-49 zo dňa 13. júna 2018, jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a výroku o trovách konania.

Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol cit.:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 972,96 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25% ročne od 20.2.2014 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

3. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

4. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 52, § 54 OZ a § 1, § 2, §9, §11 zákona č. 129/2010 Z.z.. Uviedol, že vzťah medzi pôvodným žalobcom a žalovaným bol založený ako záväzkový vzťah, zmluvou o pôžičke, ktorá má povahu vzťahu spotrebiteľského. Vzhľadom na to je nepochybné, že je potrebné tento vzťah podrobiť súdnej kontrole. Pri zisťovaní povinných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, absentuje výška, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v uvedenej zmluve. V § 9 ods. 2 písm. k) je tento údaj obligatórny. Slúži k tomu, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný v akých termínoch, v akej výške a ako dlho bude úver splácať. Rovnako neobsahuje úverová zmluva aj údaj o trvaní zmluvy a o termíne konečnej splatnosti úveru. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline 4Obo 149/1998, 5Co 165/2013 Krajského súdu v Prešove, ktoré predstavujú ustálenú právnu judikatúru vo vzťahu k tejto skutočnosti. Na základe toho, že úver nemá predpísané náležitosti platí, že je bezúročný a bez poplatkov. Úroky za poskytovanie peňažných služieb rovnako podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100% je neprijateľná a odporuje dobrým mravom (napr. rozhodnutie KS Prešov sp. zn. 19Co 312/2015). Zo štatistiky Národnej banky Slovenska vyplýva, že úverové zmluvy pri spotrebiteľských úveroch pre obdobie od 1 do 5 rokov v máji 2012 predstavovali úver z úroku 11,15%. V danom prípade úver bol úročený 2,5

násobkom priemernej sadzby úverov poskytovaných v rovnakom období. Citoval rozhodnutie 1Mcdo 1/2009 Najvyššieho súdu SR vo vzťahu k výške úrokov. V danej veci preto priznal žalovanému nárok na zaplatenie istiny, t.j. čerpal sumu 2.000 eur, splátkami uhradil 1.027,04 eur, preto zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 972,96 eur. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 2 CSP.

5. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Namietal závery súdu prvej inštancie vo vzťahu k tomu, že dospel k záveru, že úver je bezúročný a bez poplatkov. V tejto súvislosti citoval rozsudok Súdneho dvora EU sp. zn. C 42/2015. Predmetný rozsudok predstavuje primárny prameň Európskeho práva. Súd prvej inštancie bol povinný prihliadať na jeho závery. Týkalo sa to rozloženia splátky v členení na istinu, úrok a poplatky priamo v základných náležitostiach úverovej zmluvy. Zmluva o úvere na dobu určitú predstavuje situáciu, že dochádza k splácaniu istiny úveru v rámci jednotlivých splátok, nemusia však označovať v čase uzavretia zmluvy presné určenie, aká časť každej jednotlivkej splátky sa použije na splátku istiny, úrokov a ostatných poplatkov. Tvrdosť sankcií musí byť pre veriteľa primeraná v závažnosti jeho porušenia, ako i poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutia Súdneho dvora EU C 565/2012 a C 348/2014. Citoval aj rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici 15Co 225/2017 a 16Co 105/2017 ako aj uznesenia NSSR 3Cdo 146/2017.

6. K termínu konečnej splatnosti úveru žalovaný uviedol, že splnenie vyššie uvedenej zákonnej požiadavky uvedením mesiaca a roka a ukončenia úverového vzťahu je splnením predpísaných zákonom stanovených termínov. Žalovanému bolo zrejme, že tento úver bude splácať do mája 2017. Pokiaľ ide o zmluvne dojednaný úrok, v tejto súvislosti použitie § 3 ods. 1 OZ je možné len vo výnimočných prípadoch, napr. v prípade šikanózneho výkonu práva účastníkom zmluvného vzťahu. Výška dojednanej odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 32% neprevyšuje odplatu obvyklú na finančnom trhu. Preto sa domnieval, že aj v tomto prípade bol splnený zákon. Navrhol, aby odvolací súd priznal aj ten nárok žalobcu, ktorý bol v prevyšujúcej časti zamietnutý a priznal aj náhradu trov odvolacieho konania.

7. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, prejednal rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 378, § 379, § 380 CSP a zistil, že súd prvej inštancie dôsledne zistil skutkový stav a vec aj správne právne uzavrel. Na týchto skutkových a právnych záveroch sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

9. Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

12. Podľa ustanovenia § 9 odsek 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

13. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r), a y) a § 10 ods. 1, d) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

14. Právny predchodca žalobcu spol. Consumer Finance Holding a.s. a žalovaný uzavreli dňa 21.5.2012 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému pôžičku vo výške 2.000 eur, s mesačnou splátkou vo výške 64,19 eur v počte 60, pri ročnej úrokovej sadzbe 32%, RPMN 32% a priemernej RPMN 21,68 %. Celkové náklady spotrebiteľa predstavovali sumu 1742,80 eur a celková suma pôžičky bola 3742,80 eur. Termín konečnej splatnosti bol stanovený na 5/2017.

15. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. v zmluve o spotrebiteľskom úvere musí byť uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa splátky budú priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Citované zákonné ustanovenie jasne deklaruje, aké následky sú spojené s absenciou obligatórných náležitostí uvedených v § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch a odvolací súd nevidí dôvod na odklon od vnútroštátneho predpisu, ktorý bol v čase vydania napadnutého rozsudku a aj stále je platný a účinný. V danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi stranami sporu neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom z citovaného ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že pri stanovení výšky mesačnej splátky má dodávateľ v úverovej zmluve presne stanoviť mesačnú výšku splátky istiny, úrokov a poplatkov (oddelené), pričom za naplnenie tejto náležitosti nie je možné považovať uvedenie mesačnej splátky bez špecifikácie istiny, úrokov a iných poplatkov. Spotrebiteľ má právo na informácie o tom, v akej sume splatí samotnú istinu úveru v mesačných dohodnutých splátkach, akú sumu z toho platí na úroky a v akej výške tieto úroky platí.

16. Termín splatnosti je uvedený len vo Všeobecných obchodných podmienkach dodávateľa. Všeobecné obchodné podmienky majú slúžiť len bližšiemu vysvetleniu, konkretizácii, príp. spresneniu náležitostí uvedených priamo v zmluve, ako aj tomu, aby nebolo potrebné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Termín splatnosti splátok ako obligatórna náležitosť musí byť dohodnutý priamo v úverovej zmluve tak, aby bol spotrebiteľ preukázateľne informovaný o tom, k akému dátumu je povinný uhrádzať splátky, s čím sú spojené ďalšie významné právne dôsledky (omeškanie dlžníka a s tým spojená možnosť veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania, príp. zmluvnú pokutu a pod.), pri existencii relevantného údajov o termíne prvej a ostatných splátok je tiež objektívne zistiteľná konečná splatnosť úveru.

17. Na základe vyššie uvedených skutočností Odvolací súd potvrdil rozhodnutie, ako vecne správne potvrdil podľa uzn. §387 ods. 1, 2 CSP.

18. Vo vzťahu k trovám odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Vzhľadom k tomu, že žalobca v odvolacom konaní nemal úspech, naopak žalovaný, ktorý v odvolacom konaní úspech mal, preukázateľne mu trovy konania v odvolacom konaní nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak, že žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).